

***PROGRAM ÉS KIVONATOS FÜZET
(CSÍKSZEREDAI KARI TUDOMÁNYOS
DIÁKKÖRI KONFERENCIA)***

Szerkesztette: Dr. Máthé István, Fodor Janka

Korrektúra: Dr. Máthé István, Dr. Prohászka Rád-Boróka, Dr. Hubbes László-Attila

Borítóterv és tördelés: Albert Zoltán

ISSN 2784 – 1367

ISSN – L 2784 – 1367

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM

XX. CSÍKSZEREDAI KARI TDK

RÖVID PROGRAMJA

2023. május 9. (kedd)

9.00-9.30 – TDK megnyitó - NagyAula

- Dr. Lázár Ede dékán köszöntő beszéde
- Hajdó Zsombor HÖK elnök köszöntő beszéde
- Dr. Máthé István Csíkszeredai Kari Tehetséggondozási Bizottság elnökének TDK szabályzat és programismertetője

9.30-10.30 – Plenáris előadás

Dr. Máthé István: *A Szent Anna-tó változása: a kis algák és kis halak nagy gonddal járnak*

10.30-11.00 – Szünet

10.30-11.00 – A TDK szervezők megbeszélése a szekciók zsűritagjaival

11.00-13.40 – TDK SZEKCIÓÜLÉSEK

11.00-13.20: PEDAGÓGIAI SZEKCIÓ (7 dolgozat) – **700-as terem**

11.00-13.20: VÁLLALATOK ÉS KÖZGAZDASÁGTANI KÉRDÉSEK SZEKCIÓ (7 dolgozat)
– **16-os terem**

11.00-13.20: TURIZMUS ÉS MARKETING SZEKCIÓ (7 dolgozat) – **Nagy Aula**

11.00-13.40: BIOMÉRNÖKI SZEKCIÓ (8 dolgozat) – **20-as terem**

12.00-13.40: IRODALOMTUDOMÁNY SZEKCIÓ (5 dolgozat) – **12-es terem**

18.00 – EREDMÉNYHIRDETÉS (Nagy Aula)

19.00 – ÁLLÓFOGADÁS (Egyetemi étkeзде)

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM

XX. CSÍKSZEREDAI KARI TDK SZEKCIÓÜLÉSEINEK RÉSZLETES PROGRAMJA

2023. május 9. (kedd)

1. PEDAGÓGIAI SZEKCIÓ

Zsűritagok:

Dr. Tódor Erika-Mária (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Portik Erzsébet Edit (Hargita Megye Tanácsa, Oktatási Szakbizottság)

Dr. Lajos Katalin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

11:00-11:20

Héjja Melinda (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet, II. szintű pszichopedagógia képzés, 2. év)

A család hatása a szakiskolás és szakközépiskolás diákok iskolához való hozzáállására és iskolai viselkedésére

11:20-11:40

Baliga Norbert (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fordító és tolmács mesterszak, 2. év)

Középiskolás diákok meglátásai a streamingszolgáltatók és a számítógépes/telefonos játékok angol nyelvtanulásukra gyakorolt hatását illetően

11:40-12:00

Gál Anna-Boróka (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet, II. szintű pszichopedagógiai képzés, 2. év)

Digitális lábnyom – ki vagyok én a világhálón/digitális világban?

12:00-12:20

Marton Andrea (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fordító és tolmács mesterszak, 1. év)

A nyelvi szorongás oka és kezelése szóbeli nyelvi közvetítés során fordító és tolmács szakos hallgatók körében

12:20-12:40

Dombi Róbert (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet, I. szintű pszichopedagógiai képzés, 1. év)

Az iskola és a család támogató hatása a tanulási motivációra

12:40-13:00

Aszalos Szilvia-Erzsébet (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet, II. szintű pszicho-pedagógiai képzés, 1. év)

Pedagógus együttműködése elvált szülőkkel

13:00-13:20

Gazda Éva-Barbara (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet, II. szintű pszicho-pedagógiai képzés, 2. év)

A 21. század legelterjedtebb bántalmazási formái és a tanár-diák viszony

2. VÁLLALATOK ÉS KÖZGAZDASÁGTANI KÉRDÉSEK SEKCIÓ

Zsűritagok:

Dr. Tóth József (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Kassay János (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Fejér-Király Gergely (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Bíró Boróka-Júlia (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar)

11:00-11:20

Fazakas Jolán (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Könyvelés és gazdálkodási informatika szak, 3. év)

A Központi Régió három vízszolgáltatójának összehasonlító elemzése

11:20-11:40

Tamási Ágnes (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Agrár és élelmiszeripari gazdaság szak, 2. év)

A Székelykeresztúri tejszövetkezet vidékre gyakorolt hatása

11:40-12:00

Kelemen Andrea, Zakariás Antónia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterképzés, 1. év)

Fenntartható vállalatok összehasonlító elemzése

12:00-12:20

Kasza Sándor (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterképzés, 1. év)

Infláció, fogyasztóiár-indexek és élelmiszerár-stopok

12:20-12:40

Tordai-Molnár Kincső-Zsuzsánna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Közgazdaságtan szak, 1. év)

Az egyéni és társadalmi tudat befolyásoltságának kapcsolata az erdélyi magyar társadalomban

12:40-13:00

Csúcs Dalma-Katalin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdasági informatika szak, 1. év)

Életjáték alkalmazása a közgazdaságban

13:00-13:20

Oláh Dávid-András (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdasági informatika szak, 1. év)

„Gazdasági válság” - nagyváradiak vélekedése alapján

3. TURIZMUS ÉS MARKETING SZEKCIÓ

Zsűritagok:

Dr. Lázár Ede (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Szőcs Attila (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Kádár Beáta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Székely Leila (O₃ZONE Hotel, Tusnádfürdő)

11:00-11:20

Málnási Bernadett (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Turisztikai mérnök-menedzser szak, 3. év)

A fesztiválturizmus hatásának vizsgálata Csíkszentmihály lakosságának körében. Felelős szemlélet a fesztiválturizmus gyakorlatában

11:20-11:40

Porcel Barbara (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Agrár és élelmiszeripari gazdaság szak, 3. év)

Bioélelmiszerek vásárlóinak jellemzői – az Ökopiac tanulságai - Kézdivásárhely és vonzáskörzetében

11:40-12:00

Görbe Dóra-Gabriella (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Könyvelés és gazdálkodási szak, 1. év)

Bodok község korfája és annak statisztikai elemzése

12:00-12:20

Sala Anett Bettina (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Agrár- és élelmiszeripari gazdaság szak, 2. év.)

Csíkszereda vonzáskörzetében élő fiatalok munkanélkülisége

12:20-12:40

Timár Anita-Andrea (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Agrár-és élelmiszeripari gazdaság szak, 3. év.)

Kulturális javak fogyasztása; könyvtárba járási szokások Csíkszereda vonzáskörzetében

12:40-13:00

Pünkösti Ilka-Mónika, Székely Edina (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Közélelmezési- és agroturisztikai mérnök menedzser szak, 3. év)

Székelyföldi szállodák kínálatának vizsgálata a fogyasztói visszajelzések tükrében

13:00-13:20

Galambfalvi Réka (Vezetés és szervezés mesterképzés, 2. év)

A romániai gépkocsivásárlási tendenciák és a vásárlást befolyásoló gazdasági tényezők

4. BIOMÉRNÖKI SEKCIÓ

Zsűritagok:

Dr. Benedek Tibor (Remete Analytika Laboratories)

Dr. Mara Gyöngyvér (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Rákosi Kinga (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar)

Dr. András Csaba (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

11:00-11:20

Fülöp Eszter (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak)

A Szent Anna-tó algadinamikájának minőségi modellje

11:20-11:40

László Dalma (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fenntartható biotechnológiák mesterképzés, 2. év)

Étrendkiegészítőként alkalmazott nattokináz enzim bioszintézisének vizsgálata Escherichia coliban

11:40-12:00

Gudor Szilárd (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészeti szak, 4. év)

Ipilimumab expressziója humán sejtvonalban

12:00-12:20

Koka Alice (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészeti szak, 4. év)

Nivolumab (PD-1-gátló) klónoztása és expressziója emlős sejtvonalban

12:20-12:40

Szulcz-Balog Viktoria¹, Rokai Zsombor², Szép Levente-István³ (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, ¹Fenntartható biotechnológiák mesterszak, 2. év; ²Génsebészeti szak, 2. év; ³Génsebészeti szak, 3. év)

Probiotikus tejsavbaktériumok alkalmazhatósága az élelmiszeriparban

12:40-13:00

Balog Henrietta, Fejér Rebeka (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészeti szak, 3. év)

Pseudomonas aeruginosa törzsek túlélésének vizsgálata kórházi körülmények között

13:00-13:20

László Szilvia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészeti szak, 4. év)

SARS-CoV-2 indukált sejthalál vizsgálata felső légutak hámsejtjeiben

13:20-13:40

Fikó Andrea (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészeti szak, 4. év)

A levegő mikrobiális terheltségének vizsgálata és metagenom elemzése a Csíki-medencében

5. IRODALOMTUDOMÁNY SZEKCIÓ

Zsűritagok:

Dr. Prohászka-Rád Boróka (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Farkas Alíz (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Sipos Erika (BBTE - Magyar Irodalomtudományi Intézet)

Dr. Kovásznai Ágnes (Xántus János Általános Iskola, Csíkszereda)

12:00-12:20

Vojna Gabriella (Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Dokumentum és fikció viszonya a kortárs történelmi regényekben

12:20-12:40

Ugri Bernadett (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Metafiction in Literature and on Screen. John Fowles/ Karel Reisz: The French Lieutenant's Woman

12:40-13:00

Vitályos Arnold (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 3. év.)

Stream of Consciousness in Literature and Film. Virginia Woolf: Mrs Dalloway – Michael Cunningham/Stephen Daldry: The Hours

13:00-13:20

Bán Balázs-Barna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 2. év.)

Alice on The Path of the Heroine, Joseph Campbell's Theory Applied to Lewis Carroll's Alice's Adventures in Wonderland

13:20-13:40

Coadă Claudia-Roxana (Világ- és összehasonlító irodalom, angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

The Metamorphosis of the Heroes - An Intertextual Discourse Analysis of Meg Cabot's Abandon Trilogy

KIVONATOK

1. PEDAGÓGIAI SZEKCIÓ KIVONATAI

A család hatása a szakiskolás és szakközépiskolás diákok iskolához való hozzáállására és iskolai viselkedésére

Hallgató: Héjja Melinda

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet, II. szintű pszicho-pedagógiai képzés, 2. év

E-mail: hejja.melinda@gmail.com

Témavezetők:

Dr. Bálint Emese-Éva, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E-mail: balintemese@uni.sapientia.ro

Dr. Tódor Imre, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet

E-mail: todorimre@uni.sapientia.ro

Kivonat

A rendszerváltást követően a felsőfokú intézmények magasfokú expanzióját követhetjük nyomon, valamint az európai felsőoktatási reformok – bolognai rendszer (Kozma-Rébay, 2009; Kozma és mtsai., 2014) – bevezetésével könnyebbé vált felvételt nyerni az egyetemekre, emiatt a diákok jelentős része a szakiskolák helyett inkább elméleti líceumban (gimnázium) folytatja középiskolai tanulmányait. Ennek következtében napjaink szakiskolái homogénekké váltak, inkább olyan diákok találhatók ezekben az iskolákban, akik az elméleti gimnáziumokból „kiszorultak”, általában hátrányos helyzetűek, magatartási problémákkal küzdenek vagy állami gondozásban vannak (Bánfalvy, 2001). A diákok gyakran mutatnak agresszivitást, nemtörődömséget, és nem ritka az iskolakerülés és lemorzsolódás sem. A diákok az iskola elvégzése után nagy számban külföldre mennek dolgozni, amely jelentősen hozzájárul hazánkban a szakember hiányhoz (Tódor, 2022).

Kutatásom célja feltérképezni azokat a tényezőket, amelyek a szakiskolás diákok iskolához és tanuláshoz való negatív hozzáállásához járulnak hozzá. Arra a kérdésre szeretnék választ találni, hogy milyen összefüggés tételezhető a szülők és diákok között, a szülők iskolához való

viszonyulása és a diákok iskoláról és tanulásról kialakított értékvilága között. A kutatás során nyolc szakiskola diákjait vontam be a kérdőíves vizsgálatba, így ismerve meg a háttérben meghúzódó látens és manifeszt okokat és problémákat, amelyek általánosságában véve nemtörődömséghez és lemorzsolódáshoz vezetnek.

Középiskolás diákok meglátásai a streamingszolgáltatók és a számítógépes/telefonos játékok angol nyelvtanulásukra gyakorolt hatását illetően

Hallgató: *Baliga Norbert*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fordító és tolmács mesterszak, 2. év

E-mail: baliganorbert@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Dégi Zsuzsanna, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék

E-mail: degizsuzsanna@uni.sapientia.ro

Kivonat

Napjainkban könnyedén elérhetjük kedvenc filmjeinket, sorozatainkat; szobánk pillanatok alatt mozivá alakulhat néhány kattintás vagy gombnyomás segítségével. A különböző streamingszolgáltatók (Netflix, Amazon Prime Video, Disney+, stb.) bő kínálattal rendelkeznek anyanyelvű és idegen nyelvű filmek terén egyaránt. Az idegen nyelvek nem csak a tévé képernyőjén keresztül jutnak el hozzánk, hanem játékok formájában is elérhető inputnak számítanak. A számítógépes játékok, a videójátékokkal együtt szintén komoly háttértörténettel rendelkeznek, és nagy részük saját játékuniverzummal operál, aminek nyelvi kifejező eszközei is vannak, ezáltal az audiovizuális nyelvhasználat eszközei. A különböző karakterek, szövegek, üzenetek vizuálisan is gazdagok, de emellett kép- és hanganyaguk segítségével is képesek megragadni a néző/játékos figyelmét.

Az audiovizuális nyelvhasználat ezen eszközeinek segítségével teret nyer az interaktív, játékos nyelvtanulás is. A kutatás alapfeltevése az, hogy környékünkön is egyre elterjedtebb az idegen nyelv használata a fent felsorolt tevékenységek keretén belül. Az audiovizuális nyelvhasználat eszközei egyben az edutainment (education and entertainment) eszközei is. A fogyasztó általuk

növelheti önbizalmát a nyelvhasználat terén, miközben anyanyelvi beszélőket hallgat, emellett fejlesztheti szókincsét és kiejtését is. Emellett növelik a tanulási motivációt, ráadásul, mivel a látott és feldolgozott helyzetek nemegyszer átültethetők valós élethelyzetekbe is, a fogyasztó kommunikációs készségét is javítják ezáltal.

A kutatás a Szent Erzsébet Római Katolikus Líceum középiskolás diákjai körében vizsgálja a fent bemutatott kérdéskörrel kapcsolatos tapasztalatokat, illetve a diákok felfogását a témával kapcsolatban, egy kérdőív segítségével.

Digitális lábnyom – ki vagyok én a világhálón/digitális világban?

Hallgató: *Gál Anna-Boróka*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet, II. szintű pszicho-pedagógiai képzés, 2. év

E-mail: galzannaboroka@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Tódor Imre, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet

E-mail: todorimre@uni.sapientia.ro

Kivonat

Az 1970-es években megjelent kezdetleges internethálózat, amiről akkoriban még úgy vélték, hogy a rácsatlakozás majd csak a kiváltságosoknak adatik meg, mára erőteljes expanzív módját tapasztaljuk. 2023-ra az internet már olyan, mint bármilyen más szolgáltatás, mindenki számára elérhető a nap 24 órájában. Ezen technológia robbanásszerű fejlődésének következménye, hogy azt a felhasználók már azelőtt elkezdik használni, mielőtt bármilyen ahhoz szükséges tudást elsajátítottak volna. Ez alól nem képeznek kivételt az általános iskolás korú gyerekek sem, akikről a szakirodalmi megállapítások úgy vélekednek, hogy ők az a generáció, akiknek már a kisujjukban van a technológiai eszközök használata. Kérdéses azonban, hogy az eszköz megléte feltételezi-e az internethasználathoz szükséges adekvát tudáseszköztárat is?

A kutatás célja az általános iskolás gyerekek digitális lábnyomának „méretéről” szerzett láttelet, mely által betekintést nyerhetünk a diákok internethasználati szokásaiba. A kutatás „mélyfúrása”

során azt szeretnénk kipróbálni, hogy a diákok hogyan vélekednek az interneten folytatott tevékenységük során maguk után hagyott nyomokról, azok időtartamáról, elérhetőségéről, visszakereshetőségéről, módosíthatóságáról. A kutatás célja az egyes tanulói csoportok, osztályok internethasználattal kialakult attitűdje az osztálycsoport és egyéni szinten egyaránt. Olyan kutatási kérdéseim merültek fel, mint: Vajon mennyire tudják reálisan felmérni, kezelni az internet veszélyeit? Milyen magatartást mutatnak a közösségi médián való megnyilvánulással, szerepléssel szemben? A kutatás célcsoportját az általános iskolás tanulók (5-8. osztályosok) képezik, azaz a 11-14 év közti korosztály. A mintába két székhelyföldi iskola kerül be: egy városi (megyeszékhely) és egy vidéki általános iskola, majd a 6-8. évfolyamról teljeskörű lekérdezést végzek. A kvantitatív kutatás módszerét és eszközét a kérdőíves adatfelvétel és kérdőív képezi.

A nyelvi szorongás oka és kezelése szóbeli nyelvi közvetítés során fordító és tolmács szakos hallgatók körében

Hallgató: *Marton Andrea*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fordító és tolmács mesterszak, I. év

E-mail: martonandrea@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Dégi Zsuzsanna, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék

E-mail: degizsuzsanna@uni.sapientia.ro

A jelen kutatás a nyelvi szorongásra fókuszál fordító és tolmács szakmát tanuló alap- és mesterszakos hallgatók körében. A fordító és tolmács szakos hallgatók két vagy több nyelvet is középfokon vagy felsőfokon beszélő egyének, akik tanulásuk, gyakorlataik, később pedig munkájuk során nehézségekbe ütköznek, főként a különböző tolmácsolási műveletek alkalmával. A nyelvi szorongás a szorongás azon formája, amely a szóbeli kommunikációhoz köthető (McCroskey és Beatty 1986). Pontosabban az egyén félelem vagy szorongás szintjét jelenti, amely egy valódi vagy várt beszédhelyzethez társul (McCroskey és Beatty 1986). Az idegennyelvi szorongással foglalkozó kutatások adatai azt mutatják, hogy a szorongás komoly problémát

jelenthet a nyelvtanulóknak, mivel a megértésben és a nyelvi produkcióban is gátolhatja, akadályozhatja őket (MacIntyre és Gardner, 1991:86, idézi Grasso 2016). Úgy, ahogy az idegennyelv osztályban a szorongás befolyásolhatja a tanulást és a célnyelven történő beszédprodukciót (Dörnyei és Ryan, idézi Dewaele 2017), úgy a tolmácsolás során fellépő szorongás hatással lehet a szóbeli nyelvi közvetítés minőségére (Besznyák 2019).

A kutatás célja megvizsgálni és felmérni a tolmácsolási gyakorlatok során felmerülő nyelvi szorongás okait és megnyilvánulását a Sapientia EMTE Csíkszeredai Karának fordító és tolmács mesterszakos, illetve a Marosvásárhelyi Kar fordító és tolmács alapszakos hallgatói körében.

Kevert módszertani eljárásokkal dolgozunk. Először idegennyelvi szintfelmérő tesztet, majd a Horwitz és munkatársai által kidolgozott osztálytermi idegennyelvi-szorongás mérést – angol nevén Foreign Language Classroom Anxiety Scale-t (Horwitz, E.K., Horwitz, M. B. és Cope, 1986) – végzik el a kutatásban résztvevő alanyok.

Az iskola és a család támogató hatása a tanulási motivációra

Hallgató: *Dombi Róbert*

Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet – I. szintű pszicho-pedagógiai képzés, I. év

E-mail: dombirobertt@gmail.com

Témavezető:

Dr. Szentes Erzsébet, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet

E-mail: eszentes@ms.sapientia.ro

Kivonat

A dolgozatomban az iskolának és a családnak a tanulási motivációra gyakorolt hatását vizsgálom. Minden gyereknek joga van az iskolai oktatáshoz. Ugyanakkor, a teljes képet elengedhetetlenül befolyásolja az otthoni edukációs környezet, és neveltetés is. Ezen tényezők összessége pedig kulcsfontosságú, hiszen az oktatás minősége hozzájárul a gyerekek szocializációjához és a társadalomba történő integrációjához. Hisz már a legelején, mikor bekerülnek az iskolába,

létfontosságú, hogy a szülei támogassák, tanácsokkal és pozitív attitűddel lássák el az új életszakaszba való belépésekor.

Ezenkívül, fontos az, hogy egy segítőkész és befogadó közösséget találjon az iskolában, amely hozzájárul ahhoz, hogy jól érezze magát és motivált legyen a tanulásban. A dolgozatban felállított hipotéziseim a következők:

- Egy jó iskola és egy támogató család hozzájárul egy diák tanulási motivációjához.
 - Egy jó szocioökonómiai helyzettel rendelkező diák jobban teljesít az iskolában és motiváltabb.
- Lényegében, az iskolai oktatásban való részvétel és a tanulmányok elvégzése hozzájárul az egyén társadalomban történő mobilizációjához. Az iskolában elsajátított tudás segít a diáknak, hogy majd felnőttként tudjon a társadalomban és a munkaerőpiacon boldogulni. Ennek kulcsa pedig a motivációban keresendő.

Feladatommak tartom, hogy megvizsgáljam, hogyan járul hozzá az iskola és a család a diákok motivációjához, illetve, milyen célokat tűznek ki maguk elé a diákok az iskolában. Úgy gondolom, hogy a szakirodalmi anyagok megvizsgálása és összegzése során jól konstruált képet kaphatok arról, hogy mi gyakorol hatást a diákok motivációjára napjainkban. Ezen felvázolt témakört lényegében a fiatalok személyiségfejlődéséről szóló szakirodalmak megvizsgálásával tudom leginkább megragadni.

A fent említett folyamat egy olyan tényező, amely a személyiségformálódás kamaszkori jellemzői, és azoknak a környezeti kihívásai által válik szemléletessé a gyermek környezete számára. A disszertációmban részletesen leírom és elemzem, hogy mit jelent a motiváció, mi a szerepe, és hogyan jelenik meg az iskolában a diákok körében.

Pedagógus együttműködése elvált szülőkkel

Hallgató: *Aszalos Szilvia-Erzsébet*

Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet, II. szintű pszicho-pedagógiai képzés, 1. év

E-mail: aszalos_sziszi@yahoo.com

Témavezető:

Dr. Szentés Erzsébet, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet

E-mail: eszentes@ms.sapientia.ro

Kivonat

Jelen dolgozatban a pedagógusok és szülők kapcsolattartási formáit vizsgálom. Ennek fontosságát támasztja alá, hogy a megfelelő együttműködés alapfeltétele a gyermekek egészséges fejlődésének, sikeres tanulásának. A két fél partnerségben áll egymással, hiszen egyenrangú felelősség illeti őket a gyerek nevelésében és oktatásában. Ennek a viszonynak alapfeltétele a kommunikáció.

Szakirodalom szerint, a pedagógus-szülő együttműködése a következő módokon valósulhat meg: szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt nap, családlátogatás, telefonon való beszélgetés, írásban való egyeztetés vagy olyan különleges alkalmak során, mint a kulturális programok, melyeken pedagógus-gyerek-szülő egyaránt résztvesz. Európai kultúrkörben egyre fontosabb szerepet tulajdonítanak a szülők bevonódásának, gyerekük iskolai életébe való aktív részvételének.

Napjainkban azonban a hagyományos család modell mellett léteznek más szerkezetű társadalmi képződmények is. Az egyre gyakoribb válási hajlam következtében megjelentek a családtöredékek, amelyben a szülő egyedül neveli gyermekét (gyerekeit). Ez pedig számos nevelési problémát eredményezett. Az elvált szülőkre jobban oda kell figyelnie a pedagógusnak, együttműködésre nagyobb mértékben van szükség.

A dolgozatomban ez utóbbi helyzetet egy pedagógusok számára készített kérdőív által igyekeztem jobban megismerni. A kutatásomban felállítottam 4 hipotézist és a résztvevő 63 pedagógus válaszai alapján leellenőriztem ezek érvényességét igaz mivoltát. Végül pedig levontam a következtetéseimet az irodalmi alapok és a saját felmérésem alapján.

A 21. század legelterjedtebb bántalmazási formái és a tanár-diák viszony

Hallgató: *Gazda Éva-Barbara*

Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet – II. szintű pszicho-pedagógiai képzés, 2. év

E-mail: gazdabarbara@yahoo.com

Témavezető:

Dr. Szentes Erzsébet, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Tanárképző Intézet

Kivonat

Egyre elterjedtebb az agresszió, bántalmazás, zaklatás az oktatási intézményekben, ami negatív hatást gyakorol a tanulókra. A kiskorúak megfelelő fizikai és szellemi fejlődése érdekében a pedagógusnak és szülőnek biztosítani kell a megfelelő környezetet, ahol a gyerek kibontakozhat, gyarapíthatja tudását. Az iskolai agresszió a gyerek megfelelő fejlődésének akadályozó tényezője. Az agresszió többféleképpen nyilvánulhat meg, ezért fontos ismernünk a formáit ahhoz, hogy idejében lehessen kezelni az esetleges problémát úgy a bántalmazó, mint az áldozat felől. A bullying elleni figyelemfelkeltő előadások még nem elegendőek a probléma megoldására. Ahogy a digitális világ egyre jobban beférkőzik mindennapjainkba, úgy a cyberbullying, azaz az elektronikus zaklatás is egyre elterjedtebb.

Kutatásom célja a cyberbullying súlyosságának, előfordulásának a felfedése. A dolgozatból kiderül, hogy milyen arányban érzékelhető ez a fajta bántalmazás a gyerekek sorában, kihez fordultak segítségért, hogyan dolgozták fel ezt a negatív érzelmeket kiváltó hatást, illetve, hogy mit tesznek annak érdekében, hogy elkerüljék ennek megismétlődését. Emellett pedagógusok tapasztalatait is kutatom, hogy milyen arányban fordul elő a bántalmazás a diákjaik körében, nyitottak-e segítséget kérni a gyerekek, illetve mennyire érzik magukat kompetensnek efféle problémák megelőzésére és megoldására.

2. VÁLLALATOK ÉS KÖZGAZDASÁGTANI KÉRDÉSEK SEKCIÓ KIVONATAI

A Központi Régió vízszolgáltatóinak összehasonlító elemzése

Hallgató: Fazakas Jolán

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Könyvelés és Gazdálkodási Informatika szak, 3. év

E-mail: fazakasjolan@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Fülöp Árpád-Zoltán, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék

E-mail: fuloparpad@uni.sapientia.ro

Kivonat

A vízszolgáltatók piaca nem összehasonlítható más közérdekű szolgáltatók piacával, hiszen az emberek számára nélkülözhetetlen az ivóvíz biztosítása és szennyvíz kezelése, mivel az élet és a környezetünk védelmének alapvető feltétele ezen szükségletek kielégítése. A vízközművek szabályozása is nagyban eltér a többi közszolgáltatásétól, különleges követelményeknek kell megfelelniük. Ugyanakkor számos kihívással is szembe kell nézniük azon szereplőknek, akik ezen a piacon tevékenykednek. A társadalom számára létfontosságú a tiszta, jó minőségű és megbízható ivóvíz előállítása, illetve a szennyvíz biztonságos összegyűjtése, mindezt környezeti szempontból fenntarthatóan, megfizethetően kell nyújtás a fogyasztók számára. Emellett a vízszolgáltatás infrastrukturális fejlesztése nagy beruházásokat igényel, ezért megfelelő pénzügyi tervezést és irányítást kell alkalmazniuk, hogy biztosítsák a fenntartható működést és minőségi szolgáltatást. Ezért a gazdasági és pénzügyi elemzés a vízellátó vállalatok életében is fontos terület, amelynek célja a vállalatok pénzügyi állapotának és gazdasági tevékenységének értékelése, valamint a hatékonyság javítása és a gazdaságosság növelése.

Dolgozatomban a Központi Régió három vízszolgáltatójának (Hargita, Maros és Kovászna megye) összehasonlító elemzését végzem el. Az elemzés során arra a kérdésre keresem a választ, hogy ezen vállalatok közül melyik működik a legjobban, melynek jobb a pénzügyi helyzete. Mindezt a mérleg összetételének elemzésével, a hozamok és ráfordítások mértékének vizsgálatával, valamint jövedelmezőségi és likviditási mutatók segítségével térképezem fel, amelynek alapjául a vállalatok éves beszámolóit szolgálnak. Az elemzést öt évre vetítve vizsgálom.

A Székelykeresztúri tejszövetkezet vidékre gyakorolt hatása

Hallgató: *Tamási Ágnes*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai kar, Agrár és élelmiszeripari gazdaság szak, 2. év

E-mail: tamasiaagnes@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Péter Emőke-Katalin, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék

E-mail: peterkatalin@uni.sapientia.ro

Kivonat

A tej az alapvető élelmiszerek egyike, fontossága nem merül ki csupán a tejfogyasztásban, mert számtalan felhasználási módja mellett a feldolgozása révén tejtermékek kerülnek a fogyasztók asztalára.

A Székelykeresztúri tejszövetkezet a rendszerváltás után, fellelhető irodalom szerint 2011-ben újrakezdte működését. Bár ennél nagyobb múltra tekint vissza, ugyanis 1938-ban alapították.

Fontos szerepet játszik, első sorban a vidéki gazdák életében, ugyanis megoldást kínál a tej feldolgozására. Továbbá a kész termékek értékesítése révén a tej mennyiségének megfelelően fizetést biztosít a gazdák számára.

Kutatómunkámban a szövetkezetek kialakulásának múltját, fontosságát és működési elvét taglalom. Dolgozatom témájának alapját a tejszövetkezet képezi, ahogy a címben is említettem a Székelykeresztúri tejszövetkezet.

Témaválasztásom oka többek között a sokrétűség, ugyanis egy ilyen szövetkezet pusztán a tej feldolgozása által, számtalan tejterméket tud előállítani és értékesíteni. Nem mellesleg ezzel segíti a hozzá tartozó gazdák munkáját is.

Továbbá vizsgálatom részét képezi egy empirikus módszereken alapuló kutatás, amely segítségével a szövetkezeti tagok meglátásait összesítem, a felmérés online módon történik.

Számításaim szerint kutatásom végeredményként, a szövetkezet elengedhetetlen fontosságát tudom igazolni.

Fenntartható vállalatok összehasonlító elemzése

Hallgatók: Kelemen Andrea, Zakariás Antónia

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterszak, 1. év

E-mail: kelemenandrea@uni.sapientia.ro, zakariasantonia@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Bíró Bíborka Eszter, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék

E-mail: birobiborka@uni.sapientia.ro

Kivonat

A fenntarthatóság a 21. századi társadalom egyik kulcsfontosságú kérdésévé nőtte ki magát. A fenntarthatóság a jelenlegi generációk igényeinek kielégítését jelenti anélkül, hogy a jövő nemzedékének szükségleteit veszélyeztetné, miközben egyensúlyt teremt a környezetvédelem, a gazdasági növekedés és a társadalmi jólét között. A fenntarthatóság eszméjét gyakran három pillérre bontják: gazdasági, környezeti és társadalmi. Gazdaságilag a vállalat hosszú távon kell fenntartható legyen, a profitmaximalizáláson túl fontos hangsúlyt fektetni a megfelelő vállalatirányításra, kockázatkezelésre, továbbá a jogszabályoknak való megfelelésre. A környezeti fenntarthatóság alapja a természeti erőforrások oly módon történő felhasználása, hogy azok képesek legyenek újratermelődni. Ide tartozik az ökológiai lábnyom, a károsanyag-kibocsátás, valamint az energiafelhasználás csökkentése. Társadalmi szinten a vállalatnak nemcsak a külső, hanem a belső érintettek érdekeit is figyelembe kell vennie. Tisztában kell lennie azzal, hogy az ellátási láncban hol helyezkedik el a többi szereplő mellett, és hogyan működik a lánc. A fenntarthatóság kérdéskörét már az államvizsga dolgozataink keretein belül is vizsgáltuk. Látóköriünk szélesítése érdekében a fenntarthatóság terén szerzett ismereteinket össze szeretnénk kapcsolni a pénzügyek világával. Ennek érdekében három megközelítés alapján hasonlítottunk össze két nemzetközi egészségügyi vállalatot. A dolgozatunk elméleti részében vázoljuk, hogy a fenntartható fejlődési célok közül a vállalatok melyekre összpontosítanak. A gyakorlati részben taglaljuk a gazdasági, a környezeti és a társadalmi fenntarthatóságot, majd a pénzügyi állapot felmérését, végül, de nem utolsósorban a fenntartható vállalatokba történő befektetésekre is kitérünk. Többek között összehasonlítjuk a vállalatok ökológiai lábnyomait, illetve magyarázzuk néhány pénzügyi mutató alakulását az elmúlt években.

Infláció, fogyasztóiár-indexek és élelmiszerár-stopok

Hallgató: *Kasza Sándor*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterképzés, 1. év

E-mail: kaszasandor@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Varga József, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék

E-mail: vargajozsef@uni.sapientia.ro

Kivonat

A dolgozat az infláció fogalmát, valamint az inflációs mutatók és módszerek áttekintését tárgyalja. Az inflációs mutatók között szerepel a Termelői árszínvonal (TAI), a fogyasztói kosár (FAI), az általános infláció, a termelői árszínvonal (TAO), a maginfláció, az import infláció, a szolgáltatási infláció és az alapinfláció. Az összes inflációs mutató részletesen elemzésre kerül. A fogyasztóiár-indexek vizsgálata magában foglalja az élelmiszereket, a szeszes italokat, dohányárúkat, narkotikumokat, ruházkodási cikkeket, háztartási energiát, egészségügyet, vendéglátás- és szálláshely-szolgáltatásokat, valamint egyéb termékeket és szolgáltatásokat. A dolgozat kitér az élelmiszerár-stopok történelmi eseteire is, például a 1960-as Brazíliai árstopra és a 1970-es USA árstopra. A Magyarországon bevezetett árstopok hatását elemzi, különös tekintettel az élelmiszer részére bevezetett árstopokra. Az árstopok hatása a fogyasztói árindexre a 1990-es, 1996-1997-es, 2011-es és 2020-tól jelenlegig bevezetett árstopokra vonatkozóan kerül vizsgálatra.

A kutatásom során abból a feltételezésből indultam ki, hogy bár a magyar infláció mérése jelenleg is megbízható, de szükség van az eszközök és módszerek fejlesztésére annak érdekében, hogy még pontosabb és reprezentatívabb képet kapjunk a mostani Magyarország inflációs helyzetéről.

A dolgozat végén az élelmiszerár-stopok hatását az élelmiszer árakra az 2020-2022 között 181 termék/szolgáltatás %-os változásának vizsgálatával értékeli.

Az egyéni és társadalmi tudat befolyásoltságának kapcsolata az erdélyi magyar társadalomban

Hallgató: *Tordai-Molnár Kincső-Zsuzsanna*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Közgazdaságtan szak, 1. év

E-mail: tordaimolnarlkincsozsuzsanna@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Oláh-Gál Róbert, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék

E-mail: olahgalrobert@uni.sapientia.ro

Kivonat

A dolgozatom fő témája az egyéni és társadalmi tudat befolyásoltságának kapcsolata az erdélyi magyar társadalomban, melyben részletesen elemzek néhány témakört. Az adatok begyűjtéséhez egy általam készített kérdőívet használtam és statisztikailag az Excel segítségével értelmeztem.

Olyan kérdéseket tanulmányoztam, mint, hogyan vélekednek az erdélyi magyarok közösségi tudat szerepéről a gazdasági helyzet alakításában, mennyire tekintik fontosnak az összetartást saját etnikumukon belül. A társadalmi-formális eseményeken való részvétel jelentőségének, a közvélemény befolyásának, illetve a közvéleményen való egyéni változtatás kérdésével. Mindezek után felmértem, hogy milyen jellegűnek tekintik önmagukra vonatkozóan lakókörnyezetüket.

A hipergeometriai-modell használatával kiszámoltam és kiterjesztettem, hogy az erdélyi magyar társadalom milyen szemszögből és arányban vélekedik az említett témakörök kérdéseiről.

A legfőbb célom magyarázatot találni arra a problémára, mellyel minden, a közösségi érdekekért tenni akaró személy szembeütközik, amely a XXI. századi ember fejlődésének egyik visszatartó ereje és mindennapjaink része, a közösségi közömbösségre.

Életjáték alkalmazása a közgazdaságban

Hallgató: *Csúcs Dalma-Katalin*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdasági Informatika szak, 1. év,

E-mail: csucslrdalmakatalin@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Oláh-Gál Róbert, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék,
Csíkszereda
E-mail: olahgalrobert@uni.sapientia.ro

Kivonat

Az életjátékot (The game of life) John Conway, a Cambridge Egyetem matematikusa találta ki. A játéktér négyzetekből áll, egy négyzet egy sejt. A sejtek lehetnek élő és élettelen sejtek. Egy sejtnek 8 szomszédja van, ugyanis az „átlósan” elhelyezkedő sejtek is szomszédnak számítanak. A játék elindulása után a játékosnak nincs beleszólása a játékmenetbe. A sejtek osztódását 3 szabály határozza meg:

A sejt túléli a kört, ha 2 vagy 3 szomszédja van.

Elpusztul, ha 2-nél kevesebb vagy 3-nál több szomszédja van.

Ha egy élettelen sejtnek pontosan 3 szomszédja van, akkor a sejt élővé válik.

A dolgozatom fő témája egy vállalat modellezése Conway életjátéka alapján, amelyben 8 különböző állapotot vizsgállok meg és az alapján, hogy melyik állapot/ állapotok teljesül(nek) kiderül, hogy a vállalat nyereséggel, veszteséggel zárja-e az évet. Az vállalatot és a 8 állapotot, egy Pythonban általam megírt programban szimulálom le.

A program úgy működik, hogy az ablak 4 sarkába és azok közé egy-egy általam előre meghatározott alakzatot rajzolok, ezek az alakzatok jelentik a 8 db különböző állapotot és az ablak közepére rajzolom a céget. A szimulációt billentyűzetről lehet elindítani a „space” billentyű lenyomásával. A cég „életre kelése” után csak várni kell addig míg el nem éri azt az állapotot amikor már a sejtek nem tudnak tovább fejlődni ez jelenti az év végét. Ekkor kell vizsgálni, hogy a cég nyereséges, veszteséges vagy esetleg csődbe ment.

„Gazdasági válság” – nagyváradiak vélekedése alapján

Hallgató: Oláh Dávid-András

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdasági Informatika szak, 1. év,
E-mail: olahtdavidandras@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Oláh-Gál Róbert, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék
E-mail: olahgalrobert@uni.sapientia.ro

Kivonat

A válság az időszakosan visszatérő jelenség, amely általában a kapitalista gazdaság ellentmondásainak, különösen a megnövekedett termelés és a megcsappanó, fizetőképes kereslet közötti ellentmondásnak a következményeként a termelés hirtelen, rohamos csökkenésében, a termelők és a vállalkozók tömeges tönkremenetelében, a munkanélküliség nagyarányú megnövekedésében és a dolgozók általános elnyomorodásában nyilvánul meg.

A dolgozatom témája az elmúlt évben észlelt gazdasági válság Romániában. Az adatok begyűjtésére egy általam készített kérdőívet használtam, amiben olyan kérdések is megtalálhatóak voltak, mint például a háború hatásáról a gazdasággal kapcsolatban vagy a fosszilis tüzelőanyagok lecserélhetősége. Ezt több mint százan kitöltötték és ezekből tudtam általánosítani. Az információkat átvittem Excelbe és az ott lévő grafikai lehetőségekkel ábrázoltam őket, lényeges statisztikai mutatókat számoltam. A VBA-makrók segítségével szeretnék alprogramokat készíttetem, amelyek bizonyos következtetésekre vezetnek.

A tudományos dolgozat elkészítésével a célom, hogy egy valósághű képet kapjak az emberek informáltságáról és véleményéről a most zajló válsággal kapcsolatban.

3. TURIZMUS ÉS MARKETING SZEKCIÓ KIVONATAI

A fesztiválturizmus hatásának vizsgálata Csíkszentmihály lakosságának körében. Felelős szemlélet a fesztiválturizmus gyakorlatában

Hallgató: *Málnási Bernadett*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Turisztikai mérnök-menedzser szak, 3. év
E-mail: malnasiabernadett@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Ambrus Tünde, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék
E-mail: ambrustunde@uni.sapientia.ro

Kivonat

Ismert, hogy a látogatógazdaság a kezdeti lokalitásokból előbb kontinentálissá (Turizmus 1.0), majd globálissá (Turizmus 2.0), azaz végső soron totálissá (Turizmus 3.0) fejlődött ahhoz, hogy, 2020 tavaszára „lenullázódjon”, majd „új turizmus” terminológiával napjainkban újraéledjen. Az új turizmus felelős koncepciója az overturizmus tapasztalataiból kiindulva már új logika mentén építi fel a látogatógazdaság (a turizmus) jelenségének tartalmi lényegét: a turista számára biztosított élmény mellett egyre erőteljesebb a helyi lakosság életéhez hozzáadott érték dominanciája. Fontos, hogy mit ad a turisztikai termék előállító és/vagy szolgáltató a látogatónak, de egyre inkább a turizmus hozadékának a helyi lakos életminőségének javítására terelődik a figyelem.

Most, amikor Csíkszentmiklóson a fesztiválok látogatása – a Covid-19 okozta pandémia- törés kivételével – fontos kulturális, szórakozási, olykor szakmai, képzési formává, gazdasági tényezővé vált és egyre nagyobb méreteket ölt, kutatásra, visszapillantásra szántuk el magunkat. A témafelvetés tanár és diák konstrukcióban egyszerre fogalmazódott meg: próbáljuk meg számszerűsíteni a fesztiválok hatását a csíkszentmiklósi lakosok körében, illetve gyűjtsük össze azokat a szubjektív-tudati, illetve kognitív értékeléseket, amelyek a helyi lakosok körében fogalmazódtak meg a szervezett fesztiválokkal kapcsolatban az utóbbi tíz év során. Gondolkodásunkat a lakóhelyhez való pozitív érzelmi viszonyulás irányítja, ugyanis én a magam módján és eszközével helyi lakosként, fesztiválszervezőként vettem részt az eddigi munkában, irányító tanárom szintén helyi lakosként követi Csíkszentmiklós „világát”. Kutatásunk voltaképpen a jövőbeli lehetőségekről szól, hiszen a felelősségteljes turizmus kritériuma, hogy a benne résztvevők fejlesztési döntéseit, illetve lépésmintáit körültekintő elemzés előzze meg. A jól szervezett fesztiválturizmus egy olyan közösségi kohéziót követel meg a lokális erők kooperációjától, amely a folyamatos, következetes, körültekintő, több rétegű felelősségteljes szervezés eredményeképpen nem lépi át a helyi lakosok ingerküszöbét, a piaci kihívások tarthatatlanságát. Amennyiben a helyi lakosok körében adódnak problémák a fesztiválokkal kapcsolatban, úgy ezek a problémák feladják a szervezők számára a helyi lakosokkal való együttműködés, vagy, ha indokolt az ún. újratervezés szükségét. A jelen munkában amellett, hogy ismertetjük Csíkszentmiklós azon turisztikai vonzerőit, amelyek értéket szabnak a térnek és élményt nyújthatnak a látogatónak hangsúlyt fektetünk a Kolbászfesztivál tíz éves múltjának

ismertetésére. Bemutatjuk a fesztiválturizmus tartalmi lényegét, az alkalmazott kérdőívezés, illetve a mentális térképezés módszertanát és eredményeit, ugyanakkor ismertetjük a fesztiválturizmus élményének dimenzióit. A kutatás során a csíkszentmihályi Kolbászfesztivált Butler-i szemléletben a turisztikai területek életciklus- modelljének mérlegére állítjuk. A szekunder és primer kutatásaink eredményét úgy egyesítjük, hogy ebben a „fesztiválturisztikai” korban a fejlesztési elképzeléseket az ok –okozati összefüggések mentén, a társító logika segítségével a push (ösztönző) és a pull (húzó) motivációs faktorok érzékelhetővé, az esetleges dilemmák azonosíthatóvá válnak.

Bioélelmiszerek vásárlóinak jellemzői– az Ökopiac tanulságai- Kézdivásárhely és vonzáskörzetében

Hallgató: *Porczel Barbara*

Sapientia EMTE, Csíkszereda kar, Agrár és-élelmiszeripari gazdaság szak, 3. év

E-mail: barbiporczel@gmail.com

Témavezető:

Dr. Péter-Emőke Katalin, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudomány Tanszék

E-mail: peterkatalin@uni.sapientia.ro

Kivonat

A dolgozat témája az ökológiai gazdálkodás, valamint a bioélelmiszerek bemutatása és elemzése napjainkban, az egészséges és környezetbarát életmód elterjedésével egyre nagyobb teret nyertek a speciális élelmiszerek, ezen belül is elsősorban a biotermékek, vagyis a biotermékek piaca. Ma már megkérdőjelezhetetlen az biotermékek népszerűsége a fogyasztók körében. A biotermékek globális és hazai fogyasztása folyamatosan nőtt az elmúlt években, de a jelentős különbség a növekedési trend nagyságában rejlik.

Ezért jelen tanulmány célja, hogy a kézdivásárhelyi és vonzáskörzetében bioélelmiszereket vásárlók példáján bemutassa legfontosabb társadalmi-gazdasági jellemzőit, és elhelyezze őket a hazai és európai bioélelmiszert-fogyasztók között. Empirikus adatgyűjtéssel teszteltem, közel száz

fős mintából elvégzendő a vizsgálat, a bioélelmiszereket vásárlók, fogyasztók társadalmi-gazdasági jellemzőit, a címkék ismertségét, a biotermékek vásárlásának motivációit, valamint azt, hogy miért és mennyivel hajlandók többet fizetni a bioélelmiszerekért. Megállapítottam, hogy az itteni rendszeres vásárlók elsősorban felsőfokú végzettségű középosztálybeli nők, akik többnyire tejterméket vásárolnak, zöldséget és gyümölcsöt minden hónapban. Az itteni vásárlók gyakran látogatják a biopiacokat, valamint a szupermarketeket, diszkont üzleteket és bioboltokat. A biotermékeket vásárlói többet tudnak a különféle élelmiszer-címkékről, mint az átlagember, és tudatosan vásárolják ezeket az élelmiszereket, pedig tudják, hogy a bioélelmiszert jellemző árszintjei vitathatatlanul különösen magasak lehetnek, de vannak fogyasztók, ill. Olyan emberek, akik szeretnek otthon termesztetni, vagy különféle biotermékeket vásárolnak kistermelőtől. Továbbá azokra a kérdésekre is keresem a választ, hogy jövőben miként fog alakulni a biogazdálkodás fiatal gazdák körében és mennyire lesz egy beépülő tendencia emberek életében a biogazdálkodás.

Bodok község korfája és annak statisztikai elemzése

Hallgató: *Görbe Dóra-Gabriella*

Sapientia EMTE Csíkszeredai kar, Könyvelés és gazdálkodási informatika szak, 1. év

E-mail: gorbeadoragabriella@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Oláh-Gál Róbert, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék

E-mail: olahgalrobert@uni.sapientia.ro

Kivonat

A korfa a népességföldrajz leglátványosabb és legszemléletesebb eszköze, egy diagram, amelynek bal oldalán a férfiak, jobb oldalán pedig a nők lélekszámával arányos hosszúságú vízszintes sávok mutatják az adott életkorú népesség számát. A Tudományos Diákköri Konferenciára írt dolgozatom tartalmazza Bodok község korfájának demográfiai elemzését, statisztikai kiértékelését, valamint különböző statisztikai módszerekkel végzett előrejelzéseket.

Nagyon kevés adatot sikerült a Kovászna Megyei Statisztikai Hivataltól megszerezni, és még várjuk, hogy korcsoportonkénti és nemenkénti lebontásban is megkapjuk községünk és a hozzátartozó falvak népszámlálási adatait. Ezért arra kényszerülök, hogy statisztikai előrejelzéseket végezzek a meglévő adataimból. Ez egyben biztosítékot is jelent, mert, ha az előrejelzéseim korrektek, akkor az előrejelzett adatok nagyfokú azonosságot kell mutassanak a tényleges, valós adatokkal.

Felhasználom az Excel statisztikai előrejelzési trendjeit (dolgozok lineáris, exponenciális, logaritmikus, polinomiális és mozgóátlag trenddel főleg Oltszem és Zalán népességének megállapításában) majd ezeket az adatokat összehasonlítom, a Kovászna megyei Statisztikai Hivataltól kapott valós adatokkal.

Az adatok feldolgozásához, elemzéséhez és kiértékeléséhez Excel-t használok mert ezt tanultam az első félévben, és a második félév folyamán fogom tanulni a statisztikát. Természetesen igyekszem felhasználni az összes tanult statisztikai modell alkalmazását.

Csíkszereda vonzáskörzetében élő fiatalok munkanélkülisége

Hallgató: *Sala Anett Bettina*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Agrár-és élelmiszeripari gazdaság szak, 2. év

E-mail: salazsanettbettina@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Péter Emőke-Katalin, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudomány Tanszék

E-mail: peteremokekatalin@uni.sapientia.ro

Kivonat

A munkanélküliség a szocializmus hanyatlása után jelentkezett erőteljesebben. A közgazdaságtanban a munkaerő azon hányadát jelenti, akik bár aktívan munkát keresnek vagy a közeljövőben munkát kaphatnak, mégis jövedelmező állásuk. Napjainkban egy általános társadalmi problémát jelent a munkanélküliség, főleg a fiatalok körében, legyenek azok frissen diplomázottak vagy akár szakképzetlenek. A legtöbb fiatal miután nem talál magának megfelelő állást külföldre megy dolgozni és nagy valószínűséggel ott le is telepedik. Viszont a munkát

keresők mellett sokszor a munkáltatók számára is nagy kihívást jelent megtalálni a megfelelő munkaerőt.

Empirikus kutatómunkámban erre a problémára szeretnék megoldást találni a JOBMAKER nevezetű alkalmazással, aminek az a lényege, hogy összehozza a munkanélkülieket a munkáltatókkal, vagyis a munkapiaci keresleti és kínálati oldalt. Manapság, ebben a digitalizált világban, minden ember rendelkezik internet-hozzáféréssel és okostelefonnal. A fiatalok számára mára már egy nélkülözhetetlen kellék lett a telefon és gyerekjáték használni egy alkalmazást és így jött az ötlet a Jobmakerhez. Jelenleg egy prototípus, amellyel az elképzelésemet és az alkalmazás koncepcióját szeretném bemutatni. Az alkalmazás pontosabb kivitelezéséhez készítettem egy kvantitatív kutatást is a Csíkszereda, és annak vonzaskörzetében élő fiatalok körében, amelyben a munkanélküliségről és a munkakeresés nehézségeiről kérdeztem őket.

Kulturális javak fogyasztása; könyvtárba járási szokások Csíkszereda vonzaskörzetében

Hallgató: *Timár Anita-Andrea*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Agrár-és élelmiszeriparigazdaság szak, 3. év

E-mail: timaraanitaandrea@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Péter Emőke-Katalin, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék

E-mail: peterkatalin@uni.sapientia.ro

Kivonat

A kultúra igazán fontos az életünkben. Általa gazdagabbak lehetünk, bővíthetjük a tudásunkat, segítségével megismerhetjük a fontos és hagyományos értékeket az életben. Napjainkban azonban a kultúra fogyasztás egyre inkább háttérbe szorul, egyre kevesebben választják a kultúrát a modern technológiai helyett.

A TDK dolgozatom a kulturfogyasztási szokásokat vizsgálja Székelyföldön, ezen belül bővebben kitérek a könyvtárba járási szokásokra Csíkszeredában és vonzaskörzetében. Felmérem a Székelyföldi megyékben élő emberek mennyire tartják fontosnak a kultúra megőrzését, milyen kulturális javakat fogyasztanak. Fontosnak tartom megvizsgálni, hogy milyen gyakran fogyasztják

ezeket a kulturális javakat és mennyire elégedettek velük. Dolgozatom kiterjed arra is, hogy a székelyföldi lakosok jövedelmük hány százalékát költik havonta kulturális javakra. A Kájoni János Hargita megyei könyvtár adatai alapján megvizsgáltam a könyvtár gyűjteményének változásait az évek során, továbbá azt, hogy hány új és aktív beíratkozó van és azok milyen könyveket kölcsönöznek ki, nem, kor és foglalkozás szerint.

A technológia napjainkban nagyon befolyásolja a kulturális javak fogyasztását. A fiatalok mozi helyett már az otthoni online filmeket választják és olvasáshoz is gyakran a pdf könyveket vagy elektronikus könyveket részesítik előnyben a papíralapú könyvekkel szemben. A kérdőívemből azonban kiderült, hogy székelyföldön ez még annyira nem elterjedt.

A kutatásom célja, hogy megvizsgáljam a fiatalok kulturfogyasztási szokásait. Választ szeretnék kapni arra, hogy a technológia fejlődés milyen szinten formálja át a kulturális javak fogyasztását, jó vagy esetleg rossz irányba. Továbbá megfigyelem mennyire elterjedt a könyvtárlátogatás és könyvkölcsönzés Csíkszereda vonzáskörzetében.

Székelyföldi szállodák kínálatának vizsgálata a fogyasztói visszajelzések tükrében

Hallgatók: *Pünkösti Ilka-Mónika, Székely Edina*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Turisztikai mérnök-menedzser szak, 3. év

E-mail: punkostililkamonika@uni.sapientia.ro, szekelyvedina@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Nagy Benedek, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar

E-mail: nagybenedek@uni.sapientia.ro

Kivonat

Székelyföld turizmusának egyik legalapvetőbb turisztikai szolgáltatása az elszállásolás, melynek egységei a különböző erőforrások, infrastrukturális és táji elemek függvényében helyezkednek el. Gyakran teszik fel a kérdést, hogy milyen más szolgáltatásokat lehet igénybe venni a térségben, milyen szórakozási, sportolási vagy kulturális szolgáltatások vehetők igénybe, de ritkábban merül fel, hogy a szálláshelyek és ezek szolgáltatásai mennyire felelnek meg a kor és az idelátogató vendégek elvárásainak.

Dolgozatunkban a három megye, Kovászna, Hargita és Maros megyék három- és négycsillagos szállodáinak kínálatát vizsgáljuk, a szálloda alapszolgáltatásaitól a wellness- és konferencia szolgáltatásokig. Kutatásunk célja a szállodai kínálat és az arra adott online reakciók, keresleti válasz felmérése, a kínálat mennyiségi és minőségi dimenziói szerinti összefüggések megismerése. Arra voltunk kíváncsiak, hogy melyik megyében áll jobban a szolgáltatási kínálat, illetve, hogy ez összefüggésben van-e a vendégek elégedettségével.

A dolgozat módszertana feltáró kutatás jellegű, amelyben online adatgyűjtést végzünk, statisztikai adatokat dolgozunk fel exhaustív módon, a három megye közepes és magas minőséget képviselő szállodáinak teljes populációját felmérve. Kvantitatív és kvalitatív módszerekkel egyaránt elemeztük a szállodai kínálatot, több forrásból gyűjtöttünk adatokat a szolgáltatásokra nézve és a turisták elégedettségére nézve is. Eredményeink bemutatása után javaslatokat is fogalmazunk meg a székelyföldi szállodai kínálat fejlesztésére vonatkozóan.

A romániai gépkocsivásárlási tendenciák és a vásárlást befolyásoló gazdasági tényezők

Hallgató: *Galambfalvi Réka*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Vezetés és szervezés mesterszak, 1. év

E-mail: galambfalvipreka@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Madaras Szilárd, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék

E-mail: madarasszilard@uni.sapientia.ro

Kivonat

Dolgozatomban a romániai gépjárműpark hivatalos statisztikai adatai alapján, a legfontosabb tendenciák elemzését végzem el, olyan kérdésekre keresve a választ, mint: Mennyire hódít teret az elektromos autó vásárlás? Milyen a hibrid autók aránya? Növekvő vagy csökkenő trendet mutat-e a gépkocsi vásárlás?

A dolgozat második felében, Románia megyeire végeztem el, a gépkocsi bejegyzések számának alakulására vonatkozó elemzést, amelyben a 2008 - 2019 közötti időszakban a GDP per fő, a nettó

átlag jövedelem, urbánus környezetben lakók aránya, a foglalkoztatási ráta és a modern utak aránya alapján vizsgáltam a gépkocsi vásárlást.

4. BIOMÉRNÖKI SZEKCIÓ

A Szent Anna-tó alga dinamikájának minőségi modellje

Hallgató: *Fülöp Eszter*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Csíkszereda, Génsebészet szak, 2. év

E-mail: fulopleszter@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Mátyás László, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E-mail: matyaslaszlo@uni.sapientia.ro

Kivonat

Az élővilágban kölcsönható rendszerek megismerése lehetőséget teremt ahhoz, hogy megértsük az élőlények bizonyos csoportjainak dinamikáját. Ebben a tanulmányban egy zárt rendszernek tekintett tó élővilágát modellezzük, amelyben algák, planktonok, esetleg más élőlények is jelen vannak. Itt azt vizsgáljuk, hogy a planktonok száma, az milyen hatással van az alga dinamikára. Két esetet tekintünk. Az egyik az, amikor a planktonok száma viszonylag állandó. Ez a tény egy fajta egyensúlyhoz vezet egy idő után amelyben az algák száma eléggé korlátozott. A másik esetben a planktonok szaporodása gátolt egy másik ragadozó által, elősegítve ezzel az algák szaporodását. Az alábbi alga dinamika modell jól vizualizálja azt, hogy hogyan változik az algák különböző helyzetekben.

Étrendkiegészítőként alkalmazott nattokináz enzim bioszintézisének vizsgálata *Escherichia coliban*

Halgató: *László Dalma*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fenntartható Biotechnológiák mesterszak, 2. év

E-mail: laszlodalma@uni.sapientia.ro

Témavezetők:

Dr. Salamon Pál, Dr. Albert Csilla, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E -mail: salamonpal@uni.sapientia.ro, albertcsilla@uni.sapientia.ro

Kivonat

A biológia, molekuláris biológia, mikrobiológia és biotechnológia területén végzett kutatások jelentős mértékben hozzájárulnak a korszerű fejlesztések folyamatához a különböző iparágak területén, mint például a gyógyszeripar vagy élelmiszeripar. A natto nevű japán fermentált élelmiszerből izolált nattokináz enzim (NK) a *Bacillus subtilis* sp. natto baktériumtörzs által termelt szerin proteáz, melynek táplálkozástudományi szempontból szerepe van a vérrögök eloszlásában, ezáltal megakadályozva a trombózis kialakulását. A NK rekombináns módon történő bioszintézise hozzájárul az enzim mennyiségi és minőségi tulajdonságainak fokozásához, illetve az enzim funkcionális paramétereinek kutatásához.

Célkitűzésünk a NK bioszintéziséhez szükséges rekombináns konstrukció tervezése, a gén izolálása *Bacillus subtilis* baktériumtörzsből, a rekombináns konstrukció létrehozása *in vitro*, majd transzformálása *Escherichia coli* (*E. coli*) baktériumtörzsekbe a rekombináns fehérjeszintézis vizsgálatához, három különböző sejtvonal és két izopropil- β -1-D-tiogalaktopiranozid (IPTG) koncentráció alkalmazásával.

Ipilimumab expressziója humán sejtvonalban

Hallgató: Gudor Szilárd

Sapientia EMTE, Műszaki és Társadalomtudományi Kar, Csíkszereda, Génsebészet szak, 4. év

E-mail: gudorszilard@uni.sapientia.ro

Témavezetők:

Dr. Orbán Csongor, Dr. Salamon Pál, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E-mail: orbancsongor@uni.sapientia.ro, salamonpal@uni.sapientia.ro

Kivonat

A korábbi kezelési normákhoz képest, mint a kemoterápia, sugárkezelés vagy a műtét, a tumorelles immunterápia jelentős javulást eredményezett a betegek számára túlélés, illetve életminőség tekintetében, mára már a rákgyógyítás új pillérévé válva. Az immunterápia fő összetevői a monoklonális antitest (mAb) alapú kezelések, melyek egyike a legfontosabb fejlesztés alatt álló biogyógyszerészeti termékeknek.

A monoklonális antitestek közvetlen úton célozzák meg a daganatokat, fokozva a tumor ellenes T-sejt immun válaszokat az immun ellenőrzőpont gátlása által. A biotechnológia fejlődésének köszönhetően, a molekuláris biológiai és a génsebészeti technikák lehetővé teszik ezen monoklonális antitestek termelését főként emlős expressziós (CHO, HEK293) rendszerekben.

Kutatásunk célja az Ipilimumab, a daganatos betegségek kezelésénél, immunterápiában alkalmazott immun ellenőrzőpont (CTLA-4) gátló monoklonális antitest előállítás: rekombináns DNS konstrukciók (pOptiVec/pcDNA 3.3 Ipilimumab LC, pOptiVec/pcDNA 3.3 Ipilimumab HC) tervezése, kotranszfektálása tranziens expresszióval humán sejtvonalba (HEK293). A rekombináns DNS konstrukciók HEK293 sejtvonalba való bejuttatását CaCl_2 alapú transzfekecióval valósítottuk meg. A transzfekeciót követően a HEK293 sejtvonalat 6 napon keresztül 37°C -on 5%-os CO_2 koncentráció mellett inkubáltuk, majd a termelt antitestet SDS-PAGE-el ellenőriztük.

Nivolumab (PD-1-gátló) klónozása és expressziója emlős sejtvonalban

Hallgató: Koka Alice

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék, Génsebészet szak, 4. év

E-mail: kokaalice@uni.sapientia.ro

Témavezetők:

Dr. Albert Beáta, Dr. Csató-Kovács Erika, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E -mail: albertbeata@uni.sapientia.ro, kovacserika@uni.sapientia.ro

Kivonat

A monoklonális antitest-alapú immunterápiát ma már a rákterápia fő komponensének tekintik, a műtét a sugárkezelés és a kemoterápia mellett. A tumorsejtek egyedi vagy az általuk túlzottan

expresszált antigének ellen célzott monoklonális antitestek különféle mechanizmusok révén okozhatják a tumorsejtek halálát. A rák monoklonális antitest terápiájának legismertebb és legígéretesebb típusa az immunellenőrző pontok blokkolása. A programozott sejthalál receptor-1 (PD-1) útvonal gátlásával, egy sokkal komplexebb, több immunológiai útvonal esetében is tumorelleses kontrollt érhetünk el. 2014-ben a PD-1elleni monoklonális antitest, a nivolumab, elnyerte az FDA (*Food and Drug Administration*) jóváhagyását melanómás betegek-, vesesejtes karcinómában szenvedők-, illetve Hodgkin limfómás betegek számára. A nivolumab antitesttel kapcsolatos szabadalmi jogok 2026. május 2-án járnak le.

A kutatási munkánk célja a nivolumab bioszimiláris monoklonális antitest nehéz (NivoHC) láncának klónozása és az antitest termeltetése emlős sejtvonalban. A nivolumab könnyű láncának klónozását a CORAX BIONER CEU munkatársai végezték. A nivolumab klónozásához két olyan expressziós vektort alkalmaztunk (pOptiVEC3.3-MOCK, pcDNA3.3-MOCK), amelyek lehetővé teszik az antitest expresszióját CHO DG44 (*Chinese hamster ovary cells*, kínai hörcsög petefészek) sejt kultúrában. Kutatásunk első lépésében létrehoztunk egy olyan pcDNA3.3-O plazmidot, amely alkalmas a NivoHC klónozására. Ezt követően sikeresen létrehoztuk a két rekombináns plazmidot, a pcDNA3.3-NivoHC és a pOptiVEC3.3-NivoHC, amelyekbe a NivoHC génjét *XhoI* és *NotI* restrikciós helyek közé ligáltuk.

A CHO DG44 sejtek ko-transzfektálását követően, különböző passzálásokból kaptunk mintát az antitest expressziójának ellenőrzéséhez, amelyet nátrium-dodecil-szulfát tartalmú poliakrilamid-gélelektroforézissel (SDS-PAGE) végeztünk. Az eredmények azt mutatják, hogy a nivolumab könnyű- és nehéz lánc kapcsolódik, és együtt jelenik meg a gélképen. Végeredményben elmondható, hogy az antitest termelő sejtvonal létrehozása sikeres volt.

Probiotikus tejsavbaktériumok alkalmazhatósága az élelmiszeriparban

Hallgatók: Szulczer-Balog Viktoria¹, Rokai Zsombor², Szép Levente-István³

¹Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fenntartható biotechnológiák mesteri szak, 2. év

E-mail: balogviktoria@uni.sapientia.ro

²Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 2. év

E-mail: rokaizsombor@uni.sapientia.ro

³Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 3. év

E-mail: szeplleventeistvan@uni.sapientia.ro

Témavezetők:

Dr. Both Emese, Dr. Salamon Pál, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E-mail: bothemese@uni.sapientia.ro, salamonpal@uni.sapientia.ro

Kivonat

A probiotikumok olyan élő mikroorganizmusok, amelyek fogyasztása jótékony hatással van az emésztőrendszerre. Napjainkban számos kutatás bizonyítja azt is, hogy a probiotikus baktériumok képesek egyes B-vitaminok (biotin, kobalamin, nikotinsav, pantoténsav, piridoxin, riboflavin) termelésére. Ezen tulajdonságuk miatt méginkább javallott fogyasztásuk.

Az élelmiszeriparban leggyakrabban alkalmazott probiotikus baktériumok a tejsavbaktériumok, melyek környezetükben csökkentik a pH-t, így a tejipari termékekben is alacsony pH-t hozva létre, megakadályozzák a patogén baktériumok elszaporodását. A probiotikus baktériumok bevitelével a szervezetbe, helyreállítható a bélmikrobióta. Ezen jótékony hatásukat figyelembe véve ajánlják az orvosok probiotikus termékek fogyasztását antibiotikumos kezelést követően.

A starterkultúrákban vagy tejtermékekben probiotikumként használt *Lactobacillus*ok nagy számban kerülnek be a béltraktusba, ahol kölcsönhatásba lépnek a bélben lévő baktériumokkal. Ennek következtében megvan a lehetőség arra, hogy gazdaszervezetként szolgáljanak az antibiotikum-rezisztencia gének számára, és fennáll annak a veszélye, hogy a géneket az ott lévő hasznos és/vagy patogén baktériumnak továbbadják.

Kutatásunk célja előző kutatásból izolált probiotikus tejsavbaktériumok antibiotikum rezisztenciájának vizsgálata és ezen gének lokalizációja. A kutatásunk másodlagos célja vizsgálni a rendelkezésünkre álló probiotikus tejsavbaktériumok B12-vitamin termelését.

***Pseudomonas aeruginosa* törzsek túlélésének vizsgálata kórházi körülmények között**

Hallgatók: *Balog Henrietta, Fejér Rebeka*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 3. év

E-mail: balogahenrietta@uni.sapientia.ro, fejergyrebeka@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Bálint Emese-Éva, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E-mail: balintemese@uni.sapientia.ro

Kivonat

Világszinten a nozokomiális fertőzések 10-11%- áért a *Pseudomonas aeruginosa* felelős. Különösen magas alkalmazkodóképességének köszönhetően bizonyos fertőtlenítőszerekben is életképes maradhat és egyszerű szerves vegyületek is biztosítják számára a szaporodást. Kutatásunk célja a *Pseudomonas aeruginosa* szaporodásának vizsgálata különböző paraméterek között, szemészeti műtétekhez használt folyadékban.

Kísérletünk során *Pseudomonas aeruginosa* törzsek növekedési paramétereit vizsgáltuk, majd teszteltük szemészeti műtéteknél használt műtőfolyadékban (BSS- Balanced Salt Solution) azok viabilitását. 3 törzs különböző ásványvízforrásból származik, a Sapientia EMTE törzsgyűjteményéből, valamint 2 törzset a Csíkszeredai Megyei Jogú Sürgősségi Kórházból izoláltak. A használt törzseket MALDI Biotyperrel azonosítottuk, valamint antibiotikum érzékenységi vizsgálatot végeztünk a minél pontosabb jellemzésükhöz.

A baktériumok növekedését spektrofotometriásan követtük, 12-24-48 órán keresztül, 15 perces mérési időszakok során, mikrotitráló lemezen, szobahőmérsékleten és 37 °C- on. A vizsgált oldatban található acetát és citrát tartalomnak köszönhetően a BSS megfelelő közegnek bizonyult a *Pseudomonas aeruginosa* túléléséhez, számottevő szaporodást azonban nem tudtunk detektálni.

SARS-CoV-2 indukált sejthalál vizsgálata felső légutak hámsejtjeiben

Hallható: László Szilvia

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Csíkszereda, Génsebész Szak, 4. év

E-mail: laszloszilvia@uni.sapientia.ro

Témavezetők:

Dr. Albert Beáta, Dr. Salamon Pál, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E-mail: albertbeata@uni.sapientia.ro, salamonpal@uni.sapientia.ro

Kivonat

2019. decemberében megjelent SARS-CoV-2 koronavírus a súlyos akut légzőszervi szindróma kiváltásáért, amely egy világszintű járványos megbetegedést okozott. A legtöbb kóros folyamat, valamint a normális szövetek szabályozásának lényeges részében is a sejthalál játszik szerepet. A SARS-CoV-2 fertőzés következtében jellemző a PANoptózis, egy újonnan leírt, gyulladásos programozott sejthalál aktivációja, amelyet a PANoptoszóma irányít.

Kutatásunk során SARS-CoV-2 vírussal fertőzött páciensek transzkriptomjának profilemzését végeztük a PANoptoszómát képező gének aktivitásának tekintetében. Vizsgáltuk a RIPK3 és MLKL (nekroptotikus fehérjék), a CASP3 (apoptotikus fehérje) génexpressziós mintázatát RT-qPCR-el a SARS-CoV-2 vírussal történt fertőzést követően felső légutak hámsejtjeiben. Kutatásunk során vizsgáltuk a mintákhoz tartozó személyek életkorát, nemét, elhalálozási arányát, társbetegségeit, illetve a főbb laboratóriumi paraméterek (CRP, kreatinin, urea, limfociták) változását.

Az általunk feldolgozott minták betegei (súlyos kimenetelű, aneszteziológia és intenzív terápiás osztályon fekvő betegek) között nagyobb arányban találhatók férfiak. Pozitív betegeknél a CRP, a kreatinin és az urea esetében mennyiségi növekedést figyeltünk meg a mintavételek között, míg a limfociták esetében nagyobb mértékű csökkenés volt a jellemző. A nekroptoszóma génjeinek expresszióját tekintve, a legmagasabb expressziót az MLKL esetében, míg a legalacsonyabbat a RIPK-3 esetében figyeltünk meg. Annak érdekében, hogy választ kapjunk a RIPK-3 gén expressziójának alul szabályozására további kísérletek szükségesek.

A levegő mikrobiális terheltségének vizsgálata és metagenom elemzése a Csíki-medencében

Hallgató: *Fikó Andrea*

Sapientia EMTE, Műszaki és Társadalomtudományi Kar, Génsebészet szak, 4. év

E-mail: fikoandrea@uni.sapientia.ro

Témavezetők:

Dr. Miklóssy Ildikó, Dr. Bodor Zsolt, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék

E-mail: miklossyildiko@uni.sapientia.ro, bodorzsolt@uni.sapientia.ro

Kivonat

A Csíki-medence egy zárt medencének tekinthető, amelyben a szennyező anyagok a medencében ragadnak és felhalmozódnak. A levegőben előforduló szálló por (PM, particulate matter) számos egészségre gyakorolt hatása ismert, ezek közül érdemes megemlíteni a károsodott légzési funkciókat, enyhe légúti elváltozások, illetve légzőszervi, szív és érrendszeri tünetek megjelenésének valószínűségét. A baktériumok képesek a szálló por részecskékhöz kapcsolódni és ezáltal szállítódnak az ökoszisztémák között. A PM átmérője függvényében, a baktériumok a durvább részecskékkal hozhatók összefüggésbe.

A kutatócsoport elsődleges célja a székelyföldi zárt, kontinentális medencék levegő-, köd- és csapadékkémiai összetételének elemzése és vizsgálata, az ebben lejátszódó kémiai mechanizmusok megfigyelése, valamint környezetre és egészségre gyakorolt hatása. További célkitűzés a zárt terek (lakás, egyetem, egészségügyi intézmény) levegőjének elemzése és mikrobiális terheltségének jellemzése. A levegő mintavételi pontokból, egy évszak alatt begyűjtött PM_{2.5} minták mikrobiom-elemzését legalább génusz szintű felbontásban tervezzük megvalósítani, az eredmények alapján pedig a kültéri, illetve különböző beltéri minták mikrobiomjának összehasonlítása, valamint a mikrobiális közösség funkcionális jellemzése is megvalósítható, különös figyelmet fordítva az opportunisták vagy patogén törzsekre.

Jelen pályamunka kereteiben első fázisban az épített környezetre jellemző mikrobiális közösségeket vizsgáltuk tenyésztés alapú módszerekkel, a mikroorganizmusok azonosítását MALDI-TOF módszerrel valósítottuk meg, az izolált törzsek fenotípusos tulajdonságait BIOLOG rendszer segítségével vizsgáltuk. A tenyésztés-független, metagenom megközelítésű mikrobiom elemzéshez módszerfejlesztési kísérleteket végeztünk a megfelelő minőségű és mennyiségű DNS minták kinyerése céljából. A DNS izoláló protokollok optimalizálását valósítottuk meg, beltéri levegőminták esetén. Az izolálásához különböző DNS izoláló Kitek-et használtunk: MO-BIO PowerSoil DNS izoláló készlet és FastDNA SPIN Kit, ezek hatékonyságát, valamint a minták előkezelési és a DNS tisztítási módszereit hasonlítottuk össze a DNS izolálás hatékonysága szempontjából.

5. IRODALOMTUDOMÁNY SZEKCIÓ KIVONATAI

Dokumentum és fikció viszonya a kortárs történelmi regényekben

Hallgató: *Vojna Gabriella*

Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom, angol nyelv és irodalom szak, 3. év

E-mail: vojnaelgabriella@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Tapodi Zsuzsanna-Mónika, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék

E-mail: tapodizsuzsa@uni.sapientia.ro

Kivonat

A kutatás alapjául két történelmi regény szolgált, Umberto Eco *A rózsza neve* és Philippa Gregory *A másik Boleyn lány* című műve, amelyek úgy alkotnak nagyon hiteles képet a kiválasztott történelmi korszakról, hogy közben az olvasmányosság is érvényesül, mert a populáris irodalom által kedvelt műfajokra utalnak.

Dolgozatom során használt módszer az összehasonlító irodalom egyik kiemelt része, a műfajok vizsgálata, műfajtörténet és motívumelemzés. A rózsza neve a krimi műfajra utal, és az olvasó azért olvassa el a viszonylag nehéz szöveget, mert érdekli a sorozatgyilkosságok kimenetele. Philippa Gregory pedig olyan aktuális kérdésekkel foglalkozik, mint a nők helyzete vagy a testpoétikák, melyeket beleépít a hiteles kortörténeti keretbe. Eco műve a 14. századi kolostori életet mutatja be. Példázat arról, hogy hogyan mentődött át és felejtődött el az antikvitás kultúrája, amely átmentődik a másolatok által, de el is pusztul. Gregory regényében a 16. századi női sorsok kerülnek középpontba. Amikor először olvassuk a könyveket, már a címükből vonhatunk le következtetéseket, hogy milyen világ fog elénk tárulni. Eco azonban félre is vezeti az olvasót. Nem szerelmi regényt kapunk, a cím szimbolikus. Tudjuk azt, hogy a rózsának, bármilyen édes illata van, mindig ott vannak a tüskéi is. Tehát minden jó után történik valami rossz. Gregorynál világos, hogy ki fog az események középpontjában szerepelni. Azonban meglepően hathat az olvasóra, hogy Anna történetét testvére, Mary szemszögéből láthatjuk. A mű végén Maryre a lányregények befejezése vár, hozzá mehet ahhoz a férfihoz, akit valójában szeret.

A regények épszerűségének a magyarázata, hogy be tudták úgy emelni a populáris műfajokat, hogy meghódítsák az olvasókat. A titkuk, hogy sikerült úgy írni az adott korszakról, hogy igazi képet tudtak nyújtani a fiktív elemek ellenére. Arisztotelész már a Poétikában kifejtette, hogy az eposz azért igazabb, mint a történetírás, mert azt ábrázolja, ami megtörténhet, míg a történetírás csak a már megtörténtet tudja bemutatni.

Metafiction in Literature and on Screen. John Fowles/ Karel Reisz: *The French Lieutenant's Woman*

Hallgató: Ugri Bernadett

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak,
3. év.

E-mail: ugriabernadett@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Pioldner Judit, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék

E-mail: pioldnerjudit@uni.sapientia.ro

Kivonat

Metafiction is as old as literature itself, however, it evolved into a major feature in the period of postmodernism, when novelists started to be more aware of the rhetorical issues when constructing fiction and, as a consequence, particular dimensions of self-reflexivity started to be embodied in these works. According to the leading theorist of metafiction, Patricia Waugh, the aim of metafiction is to simultaneously create fiction and to make a statement about the creation of that fiction. It is certainly a multilayered factor in postmodern fiction that raises several intriguing questions. During my research I would like to find out through what forms of metafiction can be found in John Fowles' famous novel entitled *The French Lieutenant's Woman*. The paper looks at the strategies of metafiction, from narrative perspective, through metalepsis, to mise en abyme and double closure. Besides this, my aim is also to figure out how a metafictional novel can be cinematized, trying to analyze and interpret the metafictional analogy created in Karol Reisz's screen adaptation as well. To conclude, the paper raises questions as to what impact metafiction has on the contemporary reader.

Stream of Consciousness in Literature and Film. Virginia Woolf: *Mrs Dalloway* – Michael Cunningham/Stephen Daldry: *The Hours*

Hallgató: *Vitályos Arnold*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak,
3. év.

E-mail: vitalyosaarnold@uni-sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Pioldner Judit, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék

E-mail: pieldnerjudit@uni.sapientia.ro

Kivonat

Stream of consciousness as a narrative technique is a term that has stirred a lot of discussion due to its complex and convoluted nature. From the era of modernism onwards novelists have used this technique to convey their characters' mind onto paper making them more believable and life-like, creating a sense of intimacy between the character and the reader. This paper attempts to analyze stream of consciousness in the works of Virginia Woolf and Michael Cunningham, and ultimately inspects the issue of stream of consciousness in their "double" screen adaptation. The main aspect of the paper refers to the transfer of stream of consciousness from literature into moving pictures, as in the case of the movie adaptation of Michael Cunningham's novel, the 2002 *The Hours* by Stephen Daldry. The method of research is close-reading and comparative analysis of the books and the movie. The confirmed hypothesis is that, in spite of the concomitant difficulties and challenges, movies can adequately adapt and transfer literary technique and devices in motion picture or at least offer suitable alternatives.

Alice on The Path of the Heroine Joseph Campbell's Theory Applied to Lewis Carroll's *Alice's Adventures in Wonderland*

Hallgató: *Bán Balázs-Barna*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak,
2. év.

E-mail: banbbalazsbarna@uni.sapientia.ro

Témavezető:

Dr. Mihály Vilma-Irén, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék

E-mail: mihalyvilma@uni.sapientia.ro

Kivonat

This paper aspires to demonstrate the presence of the stations of the Monomyth in Lewis Carroll's *Alice's Adventures in Wonderland*. The focus of this research lies on the representations and the journey of the heroine, while using

Joseph Campbell's theory. The analysis involves the use of the comparative method and it develops conclusions based also on exploring dissimilarities.

Lewis Carroll's work embodies a nonsensical way of writing, which creates a unique case that is difficult to pin down; however, in a work that uses a genre that "never intended to make formal sense," that is perfectly reasonable.

As a result of this research, many stations of the Hero's Journey can be identified in the work, with ten of the seventeen phases represented. The most representative stations are from the stage of Initiation, four out of six present, while the least present are the stages of Separation and Return, where there are only three out of the five separation stages and also three out of the six return stages are to be found in the novel.

However, even if not all the stations of the Monomyth can be identified, Lewis Carroll's can still be understood and regarded as a viable narrative of the Hero's Journey.

The Metamorphosis of the Heroes - An Intertextual Discourse Analysis of Meg Cabot's Abandon Trilogy

Hallató: *Coadă Claudia-Roxana*

Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom, angol nyelv és irodalom szak, III. évfolyam

E-mail: coadasfclaudiaroxa@uni.sapientia.ro

Témavezetők:

Dr. Mihály Vilma-Irén, Dr. Pap Levente, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék

E-mail: mihalyvilma@uni.sapientia.ro, paplevente@uni.sapientia.ro

Kivonat

Literary works belong to an aesthetic timeline, states Julia Kristeva at the beginning of her essay "Word, Dialogue and Novel". Art and within it, literature in a narrower sense, is a dynamic dimension, a living and changing system, in which every piece has its own unique, but also similar elements. This is what we should call the togetherness of universal art: intertextuality (1986, 36).

Relying on Kristeva and Genette's concepts on the cross-textual feature of literature, in the present paper I would like to examine Meg Cabot's trilogy entitled *Abandon* and map the possible relations between her texts and the ancient Orphic myth and Dante's epic poem *Divine Comedy*. My main attempt is to carry out an in-depth analysis of the route and metamorphosis of Cabot's protagonists

and explain the importance of intertextuality in relation to character development, sacrifice, fate, purpose and free will. Besides the intertextual features, the paper makes use of the feminist view upon the fate of female individuals. While focusing on both the hero and the heroine, breaking stereotypes and presenting a new interpretation of this heritage, we shall be able to see how easily roles can change and be reshaped, yet the link between old and new is still recognizable.